

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่มาใช้บริการใน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 11 นครศรีธรรมราช

นิภาพร ศรีสมัย

ศูนย์อนามัยที่ 11 นครศรีธรรมราช

โรคความดันโลหิตสูงยังคงเป็นโรคเรื้อรังที่พบได้บ่อย และเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญของโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง โดยเฉพาะโรคหัวใจและหลอดเลือด ซึ่งเป็นสาเหตุการเสียชีวิตหลักของประชากรทั่วโลกการศึกษาภาคตัดขวาง (Cross sectional study) ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่มาใช้บริการในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 11 นครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่มาใช้บริการ จำนวน 338 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.89 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 61.8 มีอายุเฉลี่ย 63.97 ปี ระดับความรู้เกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูงอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 81.1 ได้รับแรงสนับสนุนจากครอบครัวในระดับมาก ร้อยละ 55.3 และได้รับแรงสนับสนุนจากบริการสาธารณสุขในระดับมาก ร้อยละ 61.8 ส่วนพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของผู้ป่วยอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 87.9 ผลจากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณพบว่า แรงสนับสนุนจากครอบครัว ($\beta = 0.11, t = 3.03, p < .05$) และแรงสนับสนุนจากบริการสาธารณสุข ($\beta = 0.12, t = 2.82, p < .05$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสุขภาพของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การวิจัยนี้มีข้อจำกัดจากการใช้แบบสอบถามและข้อมูลรายงานตนเองซึ่งอาจเกิดอคติในการตอบ อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างเป็นการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จึงอาจจำกัดการอ้างอิงผลต่อประชากรทั่วไป อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการขยายการสนับสนุนในการส่งเสริมการดูแลสุขภาพของผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ควรมีการพัฒนาโครงการอบรม “Caregiver Education Program” เพื่อเพิ่มศักยภาพครอบครัวในการดูแลผู้ป่วย และจัดตั้ง “คลินิกสุขภาพครอบครัว (Family Health Clinic)” เพื่อส่งเสริมบทบาทครอบครัวกับทีมสหสาขาวิชาชีพในการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: พฤติกรรมสุขภาพ, โรคความดันโลหิตสูง, แรงสนับสนุนจากครอบครัว, แรงสนับสนุนจากบริการสาธารณสุข